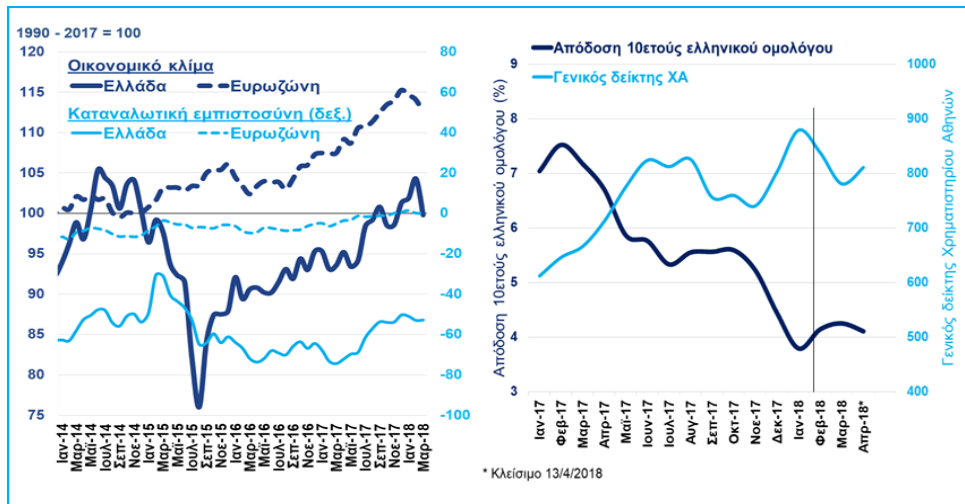

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βασικοί δείκτες	4
Οικονομικό κλίμα	5
Απασχόληση, τιμές, αμοιβές	6
Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες	7
Εξαγωγές, τουρισμός	8

Οικονομικό κλίμα (Ελλάδα και Ευρωζώνη), απόδοση ελληνικών ομολόγων, δείκτης Χρηματιστηρίου Αθηνών (IOBE, Μαρ. 2017, ΕΚΤ, Φεβ. 2018, Bloomberg, 13/04/2018)

Να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα για να αποφευχθεί ένας νέος κύκλος αβεβαιότητας!

Η βελτίωση του οικονομικού κλίματος κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2017 και τους δύο πρώτους μήνες του 2018 διακόπηκε το Μάρτιο. Η εξέλιξη αυτή αφενός συμβαδίζει με τις εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο και αφετέρου καταδεικνύει ενδεχομένως τον γενικότερο προβληματισμό που αναπτύσσεται αναφορικά με την ελάφρυνση του χρέους και τις συνθήκες χρηματοδότησης, καθώς και την άσκηση οικονομικής πολιτικής, μετά τη λήξη του προγράμματος προσαρμογής τον Αύγουστο του τρέχοντος έτους. Ταυτόχρονα, η αποδυνάμωση της ιδιωτικής κατανάλωσης (+0,1% το 2017) και η παραμονή της καταναλωτικής εμπιστοσύνης σε χαμηλά επίπεδα αποτυπώνουν τη δυσμενή κατάσταση που έχει διαμορφωθεί ως αποτέλεσμα της υπερφορολόγησης νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Παρόλα αυτά, η ισχυρή ανάκαμψη της διεθνούς οικονομίας εξακολουθεί προς το παρόν να ευνοεί τις ελληνικές εξαγωγές, ενώ η έναρξη της τουριστικής περιόδου αναμένεται ότι θα δώσει νέα ώθηση στην απασχόληση και στις λιανικές πωλήσεις. Τυχόν επιβράδυνση, πάντως, της εξωτερικής ζήτησης τους επόμενους μήνες, λόγω της όξυνσης του προστατευτισμού και της αβεβαιότητας διεθνώς, αναμένεται να επηρεάσει αναλόγως και τις ελληνικές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών.

Πιο αναλυτικά, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία:

- Η δυναμική πορεία των εξαγωγών αγαθών εξαιρουμένων των καυσίμων και των πλοίων συνεχίστηκε τον Φεβρουάριο του 2018 (+13,4% σε αξία και +12,3% σε όγκο), εμφανίζοντας συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Φεβ 2018 αύξηση +17,6% σε αξία και +16,3% σε όγκο, με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να σημειώνονται στα λάδια (+81,8%) και τα βιομηχανικά προϊόντα (+17,4%), ιδίως τα βιομηχανικά είδη ταξινομημένα κατά πρώτη ύλη (+24,7%) και τα μηχανήματα (+14,5%).
- Παράλληλα, συνεχίστηκε η αύξηση των εισπράξεων από μεταφορές και λοιπές υπηρεσίες (κυρίως κατασκευαστικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό) κατά +11,3% τον Ιανουάριο του 2018 επιπλέον αύξησης +16,9% το 2017 συνολικά και κατά +6,1% τον Ιανουάριο του 2018 επιπλέον αύξησης +13,8% το 2017 συνολικά αντίστοιχα. Επίσης, οι καθαρές εισπράξεις από ταξιδιωτικές υπηρεσίες δεν μεταβλήθηκαν σημαντικά τον Ιανουάριο του 2018, παρά τη σημαντική άνοδο κατά +16% των αφίξεων.
- Ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων αυξήθηκε κατά +1,5% τον Ιανουάριο του 2018 (έναντι υποχώρησης -0,4% τον Ιανουάριο του 2017),

ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +30 211 500 6104

Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor

E: mmitsopoulos@sev.org.gr
T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor

E: printsipas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ:

Η ισχυρή ανάκαμψη της διεθνούς οικονομίας εξακολουθεί προς το παρόν να ευνοεί τις ελληνικές εξαγωγές, ενώ η έναρξη της τουριστικής περιόδου αναμένεται ότι θα δώσει νέα ώθηση στην απασχόληση και στις λιανικές πωλήσεις. Τυχόν επιβράδυνση, πάντως, της εξωτερικής ζήτησης τους επόμενους μήνες, λόγω της όξυνσης του προστατευτισμού και της αβεβαιότητας διεθνώς, αναμένεται να επηρεάσει αναλόγως και τις ελληνικές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών.

επιβεβαιώνοντας τις προσδοκίες στον κλάδο του λιανικού εμπορίου, οι οποίες, παρά τη μικρή κάμψη του Μαρτίου του 2018, κινούνται σε θετικό έδαφος. Σημειώνεται ότι ο όγκος των λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων σημείωσε απώλειες κατά το διάστημα Σεπ – Νοε 2017 (-1,7%), ενώ τον Δεκέμβριο του 2017 ανέκαμψε (+2,1%) και στο σύνολο του 2017 παρουσίασε αύξηση +1,3%, επιπλέον αύξησης +0,5% το 2016.

- **Ο κύκλος εργασιών στις υπηρεσίες κινήθηκε ανοδικά το 4ο τρίμηνο του 2017, ενώ συνολικά το 2017 οι περισσότεροι κλάδοι εμφανίζουν αύξηση, ιδίως οι κλάδοι, παροχής συμβουλών διαχείρισης (+5,6%, έναντι πτώσης -19,7% το 2016) και νομικών και λογιστικών δραστηριοτήτων (+5,6%, έναντι μείωσης -2,2% το 2016).** Ταυτόχρονα, ο κύκλος εργασιών στον τουρισμό συνέχισε να κινείται σε θετικό έδαφος (+7,1% το 4ο τρίμηνο του 2017 και +9,9% συνολικά το 2017), ως αποτέλεσμα της ανοδικής πορείας των αφίξεων, ενώ οι απώλειες στον κύκλο εργασιών στις θαλάσσιες μεταφορές περιορίστηκαν σημαντικά (-2,2% το 4ο τρίμηνο του 2017 και -9,4% συνολικά το 2017), την ώρα που στις χερσαίες και τις αεροπορικές μεταφορές καταγράφονται αυξήσεις (+9,5% και +8,3% αντίστοιχα το 2017).
- **Στον κατασκευαστικό κλάδο, παρά την υποχώρηση του δείκτη παραγωγής το 2017 (-14,6%) έπεται από τρία συνεχόμενα έτη θετικής μεταβολής (+15,5% το 2014, +3,1% το 2015 και +22,9% το 2016), στοιχεία που αποτυπώνουν την ολοκλήρωση ορισμένων μεγάλων οδικών αξόνων, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα όπως μετριέται με βάση τις εκδοθείσες άδειες σε m³ παρουσιάζει σημάδια ανάκαμψης (+19,4% το 2017 και +41,7% τον Ιανουάριο του 2018). Εικάζεται ότι αυτή σχετίζεται με την έντονη κινητικότητα στο χώρο του real estate, του τουρισμού και της παραθεριστικής κατοικίας. Επιπρόσθετα, η αύξηση που παρατηρείται στις βιομηχανικές πωλήσεις στους κλάδους μη μεταλλικών ορυκτών (+17,9%), κυρίως λόγω της αύξησης των πωλήσεων τσιμέντου και έτοιμου σκυροδέματος, βασικών μετάλλων (+37,2%), ιδίως προϊόντων χαλυβουργίας (σωλήνες), καθώς και μηχανημάτων (+33,6%), ιδίως ανυψωτικών και μηχανημάτων κατεργασίας μετάλλων, αποτελεί θετικό σημάδι για την εξέλιξη της παραγωγής στον τομέα των κατασκευών. Προβληματισμό προκαλεί ωστόσο στον κλάδο των κατασκευών η απουσία ενός εθνικού σχεδίου μιας «νέας γενιάς» έργων διασυνδέσεων και υποδομών. Αυτό εξηγεί και τις χαμηλές επιχειρηματικές προσδοκίες στον εν λόγω κλάδο, χωρίς να διαμορφώνεται ακόμα μία σαφής τάση βελτίωσης.**
- **Οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας εξακολουθούν να είναι θετικές, καθώς το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 20,6% τον Ιανουάριο του 2018, από 20,8% τον προηγούμενο μήνα και 23,2% τον Ιανουάριο του 2017, ενώ τον Φεβρουάριο του 2018 οι εγγεγραμμένοι άνεργοι μειώθηκαν κατά -11,3 χιλ. περίπου σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα και κατά -14,8 χιλ. σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο του 2017. Παράλληλα, τον Μάρτιο του 2018 οι καθαρές προσλήψεις εμφάνισαν σημαντική άνοδο (55.494, έναντι 38.517 το Μάρτιο του 2017), ως αποτέλεσμα κυρίως της αύξησης της απασχόλησης σε κλάδους και επαγγέλματα που σχετίζονται με τον τουρισμό και το λιανικό εμπόριο. Συνολικά, κατά το 1ο τρίμηνο του 2018 οι καθαρές προσλήψεις ανήλθαν σε 55,6 χιλ., έναντι 33,6 χιλ. το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017.**

Από την άλλη πλευρά:

- **Ο δείκτης οικονομικού κλίματος υποχώρησε αισθητά τον Μάρτιο του 2018 (στις 99,8 μονάδες από 104,3 τον προηγούμενο μήνα), έπεται από σημαντική άνοδο το τελευταίο τρίμηνο του 2017 και τους δύο πρώτους μήνες του 2018, με την επιδείνωση να προέρχεται κυρίως από τις επιχειρηματικές προσδοκίες στη μεταποίηση, ακολουθώντας τις εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο. Σημειώνεται, πάντως, ότι τον Φεβρουάριο του 2018 το οικονομικό κλίμα είχε διαμορφωθεί στο υψηλότερο επίπεδο από τον Αύγουστο του 2014, ενώ ανάλογη περίπτωση εικόνα παρουσιάζει και το οικονομικό κλίμα στην Ευρωζώνη, όπου ο αντίστοιχος δείκτης υποχώρησε στις 112,6 μονάδες, από 114,4 τον προηγούμενο μήνα.**

Είναι σημαντικό να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα, καθώς δεν υπάρχει πλέον δυνατότητα μεταφοράς της υλοποίησης μνημονιακών μέτρων στο μέλλον. Τυχόν καθυστερήσεις θα έχουν δυσμενείς επιπτώσεις όσον αφορά στην ομαλή έξοδο στις αγορές και, κατ' επέκταση, τη διαφύλαξη της εμπιστοσύνης στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας.

- Ταυτόχρονα, η καταναλωτική εμπιστοσύνη παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητη τον Μάρτιο του 2018 (στις -52,8 μονάδες από -53 τον προηγούμενο μήνα και -74,4 τον Μάρτιο του 2016), με τα νοικοκυριά να εμφανίζονται περισσότερο αισιόδοξα αναφορικά με την εξέλιξη της ανεργίας, την ώρα που οι εκτιμήσεις τους για την οικονομική τους κατάσταση, τη γενικότερη οικονομική κατάσταση και την πρόθεσή τους για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.) επιδεινώνεται.
- Η κάμψη των προσδοκιών στη βιομηχανία επιβεβαιώθηκε με τα στοιχεία του δείκτη βιομηχανικής παραγωγής στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών, ο οποίος, έπειτα από 7 συνεχόμενους μήνες θετικής μεταβολής, σημείωσε κάμψη -1% τον Φεβρουάριο του 2018, έναντι αύξησης +5,8% τον αντίστοιχο μήνα του 2017 και +3,1% συνολικά το 2017. Ωστόσο, κατά το διάστημα Ιαν – Φεβ 2018, ο μέσος δείκτης βιομηχανικής παραγωγής στη μεταποίηση, χωρίς τον κλάδο των πετρελαιοειδών, εμφανίζει άνοδο +2,5%, επιπλέον αύξησης +3,6% το αντίστοιχο διάστημα το 2017, με τους περισσότερους κλάδους να κινούνται σε θετικό έδαφος.
- Ο Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI) στη μεταποίηση επίσης υποχώρησε (στις 55 μονάδες από 56,1 τον προηγούμενο μήνα), με το ρυθμό αύξησης της παραγωγής και των νέων παραγγελιών να μετριάζεται. Πάντως, παρά την υποχώρηση των προσδοκιών, οι σχετικοί δείκτες επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στη βιομηχανία διαμορφώνονται σε καλύτερο επίπεδο σε σύγκριση με πέρυσι, ενώ η δημιουργία θέσεων εργασίας στον τομέα ενισχύεται σημαντικά. Σε κάθε περίπτωση, η αυξημένη εξωτερική ζήτηση επηρεάζει προς το παρόν θετικά την παραγωγή στη μεταποίηση, η οποία, ενδεχομένως, να επιβραδυνθεί το επόμενο διάστημα, καθώς θα μετριάζονται διεθνώς οι υψηλοί ρυθμοί αύξησης της μεταποιητικής παραγωγής του 4ου τριμήνου του 2017.
- Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι κενές θέσεις εργασίας (θέσεις που πρόκειται να καλυφθούν στο άμεσο μέλλον) παρουσίασαν μείωση το 4ο τρίμηνο του 2017 (2.825, έναντι 6.315 το 4ο τρίμηνο του 2016 ή -55,3%). Η εξέλιξη αυτή συμβαδίζει με την επιβράδυνση του ρυθμού μείωσης της ανεργίας το 4ο τρίμηνο του 2017, ωστόσο η τάση αυτή αναμένεται να αντιστραφεί το επόμενο διάστημα, καθώς οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για την απασχόληση, ιδίως στη μεταποίηση είναι θετικές. Σε κάθε περίπτωση, από τα στοιχεία της έρευνας κενών θέσεων, σε συνδυασμό με τα στοιχεία της έρευνας εργατικού δυναμικού, στα οποία καταγράφονται 1 εκατ. άνεργοι κατά μέσο όρο το 2017, υπολογίζεται ότι σε κάθε κενή θέση εργασίας αντιστοιχούν 87 περίπου άνεργοι έναντι 86 το 2016 και 99 το 2015.

Με βάση τις παραπάνω εξελίξεις, αναμένεται ότι η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας θα συνεχισθεί το 2018. Ο κίνδυνος, πάντως, εμφάνισης ενός νέου κύκλου αβεβαιότητας είναι υπαρκτός, όσο παραμένουν ασαφείς οι συνθήκες μεταμνημονιακής επιτήρησης και, ενδεχομένως, ελάφρυνσης του χρέους. Ταυτόχρονα, το κόστος δανεισμού από τις διεθνείς αγορές παραμένει υψηλό, καθώς οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων, μετά την έκδοση του 7ετούς ομολόγου στις 8/2/2018 ύψους €3 δισ. με επιτόκιο 3,5%, δεν παρουσιάζουν ακόμα σαφή τάση αποκλιμάκωσης.

Υπό το πρίσμα αυτό και καθώς η χώρα εισέρχεται στη φάση της 4ης (και τελευταίας) αξιολόγησης του προγράμματος, είναι σημαντικό να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα, καθώς δεν υπάρχει πλέον δυνατότητα μεταφοράς της υλοποίησης μνημονιακών μέτρων στο μέλλον. Τυχόν καθυστερήσεις θα έχουν δυσμενείς επιπτώσεις όσον αφορά στην ομαλή έξοδο στις αγορές και, κατ' επέκταση, τη διαφύλαξη της εμπιστοσύνης στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Η ανάγκη για εξάλειψη της αβεβαιότητας στην άσκηση οικονομικής πολιτικής τους επόμενους μήνες ενισχύεται ακόμη περισσότερο και από την περιρρέουσα διεθνή πολιτική και οικονομική αστάθεια.

Βασικοί οικονομικοί δείκτες

Οικονομικό κλίμα

	2016	2017	2018	
	Μ.Ο.	Μ.Ο.	Φεβ	Μαρ
Οικονομικό κλίμα	91,8	96,8	104,3	99,8
😊 Καταναλωτική εμπιστοσύνη	-68,0	-63,0	-53,0	-52,8
% που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης	72%	67%	57%	61%
% που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας	79%	74%	63%	63%
😊 % που προβλέπει αύξηση της ανεργίας	77%	68%	58%	52%
% που θεωρεί απίθανο να αποταμειύσει	90%	91%	88%	89%

Απασχόληση, Ανεργία, Μισθοί, Τιμές

	2016	2017	2018	Περίοδος
Απασχολούμενοι (μεταβολή περιόδου, εποχ. προσαρμοσμένα στοιχεία)	-37.400	+107.700	...	Ιαν – Δεκ
Απασχολούμενοι (μεταβολή μήνα, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	-80.800	-3.500	-12.500	Ιαν
😊 Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή περιόδου)	+35.764	+25.642	+18.801	Ιαν – Φεβ
Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή μήνα)	+17.814	+7.148	-4.621	Φεβ
😊 Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή περιόδου)	+33.834	+33.638	+55.580	Ιαν – Μαρ
Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή μήνα)	+29.351	+38.517	+55.494	Μαρ
😊 Ποσοστό ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	24,4%	23,2%	20,6%	Ιαν
Μέσο ποσοστό περιόδου (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	23,6%	21,5%	...	Ιαν – Δεκ
😊 Δείκτης μισθολογικού κόστους (σταθ. τιμές, με εποχ. διόρθωση, %Δ)	0,7%	1,2%	...	Δ' 3μηνο
Μέσο ποσοστό περιόδου (σταθερές τιμές, με εποχ. Διόρθωση, %Δ)	2,5%	-0,4%	...	Ιαν – Δεκ
😊 Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (%Δ)	-1,5%	1,7%	-0,2%	Μαρ
Μέσο ποσοστό περιόδου (%Δ)	-0,9%	1,4%	-0,1%	Ιαν – Μαρ

ΑΕΠ

(με εποχική διόρθωση, σταθερές τιμές, ετήσια μεταβολή)

	2016	2017	2017		
			Β' 3μηνο	Γ' 3μηνο	Δ' 3μηνο
😊 ΑΕΠ	-0,2%	1,4%	1,5%	1,4%	1,9%
😊 Εγχώρια ζήτηση	0,5%	1,6%	0,0%	0,8%	2,2%
Ιδιωτική κατανάλωση	0,0%	0,1%	0,8%	-0,2%	-1,0%
😊 Δημόσια κατανάλωση	-1,5%	-1,1%	-2,1%	-1,1%	2,1%
😊 Επενδύσεις (περιλ. της μεταβολής αποθεμάτων)	7,4%	15,7%	-1,1%	10,9%	22,6%
😊 Επενδύσεις σε πάγια	1,6%	9,6%	1,8%	-6,5%	28,9%
Κατοικίες	-12,6%	-8,8%	-5,1%	-7,4%	-11,6%
😊 Λοιπές κατασκευές (πλην κατοικιών)	26,3%	-5,4%	-2,1%	-14,4%	9,0%
😊 Μηχανολογικός εξοπλισμός (περιλ. οπτικά συστήματα)	-10,7%	5,2%	3,0%	-2,5%	21,0%
😊 Μεταφορές (περιλ. οπτικά συστήματα)	-8,7%	83,2%	12,3%	9,1%	127,5%
Καθαρές εξαγωγές					
😊 Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-1,8%	6,8%	9,7%	7,6%	5,3%
😊 Εξαγωγές αγαθών	3,7%	5,5%	8,8%	2,8%	7,1%
😊 Εξαγωγές υπηρεσιών	-7,7%	8,3%	12,1%	12,1%	2,9%
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	0,3%	7,2%	4,8%	9,5%	4,9%
Εισαγωγές αγαθών	2,9%	6,4%	2,8%	9,4%	3,9%
Εισαγωγές υπηρεσιών	-10,8%	10,8%	15,5%	6,9%	9,7%

Βασικοί βραχυχρόνιοι δείκτες

(ετήσια μεταβολή)

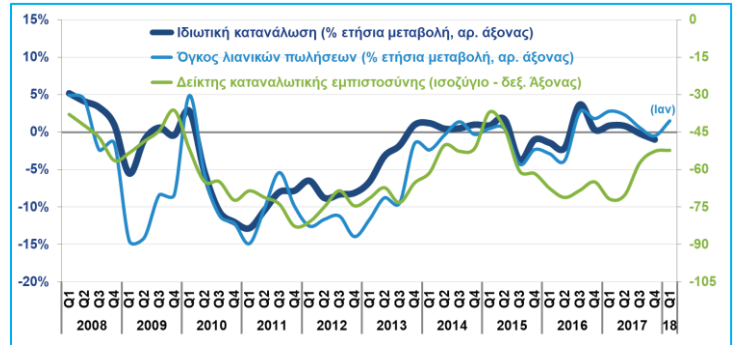
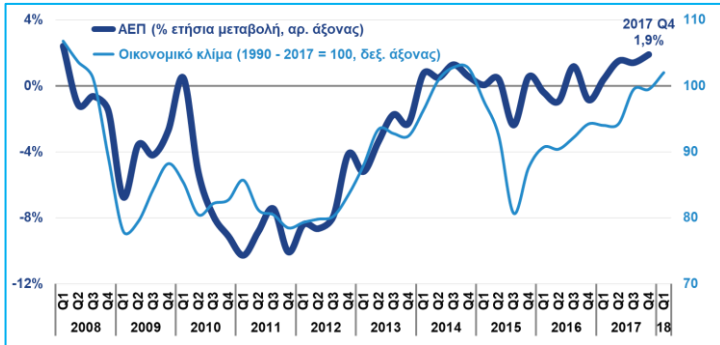
	2016	2017	2018	Περίοδος	2018	Περίοδος
	(σύνολο έτους)	(σύνολο έτους)			2018	
Βιομηχανική παραγωγή	2,5%	4,5%	-1,6%	Ιαν – Φεβ	-2,0%	Φεβ
Μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή)	3,4%	3,1%	2,5%	Ιαν – Φεβ	-1,0%	Φεβ
Παραγωγή στις κατασκευές	22,9%	-14,6%
Κτίρια	18,1%	-10,2%
Υποδομές	26,8%	-17,9%
😊 Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (όγκος σε μ³)	-6,9%	19,4%	41,7%	Ιαν
😊 Λιανικές πωλήσεις (όγκος)	-0,6%	1,3%	1,5%	Ιαν
Χωρίς καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων	0,4%	1,3%	1,5%	Ιαν
😊 Άδειες κυκλοφορίας αυτοκινήτων	11,0%	20,8%	33,3%	Ιαν – Μαρ	23,9%	Μαρ
😊 Έσοδα δημοσίου από τέλη κινητής τηλεφωνίας	-10,7%	-0,1%	4,2%	Ιαν
😊 Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	2,1%	7,2%	17,6%	Ιαν – Φεβ	13,4%	Φεβ
Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές	5,1%	3,7%	16,3%	Ιαν – Φεβ	12,3%	Φεβ
😊 Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	5,9%	7,6%	12,0%	Ιαν – Φεβ	6,5%	Φεβ
Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές	8,0%	7,9%	12,8%	Ιαν – Φεβ	7,6%	Φεβ
😊 Τουρισμός – εισπράξεις	-6,4%	10,8%	-3,0%	Ιαν
😊 Μεταφορές – εισπράξεις	-21,6%	16,9%	11,3%	Ιαν
😊 Λοιπές υπηρεσίες* – εισπράξεις	4,4%	13,8%	6,1%	Ιαν
😊 Εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση (ταξιδιώτες, εκτός κρουαζιέρας)	5,1%	9,7%	16,0%	Ιαν

* περιλαμβάνονται δραστηριότητες κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό, εξαγωγές λογισμικού, τεχνολογίας κλπ

Πηγή: IOBE, ΕΛΣΤΑΤ, ΤtE, Υπ. Απασχόλησης, DG ECFIN, EE

Οικονομικό κλίμα

ΑΕΠ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

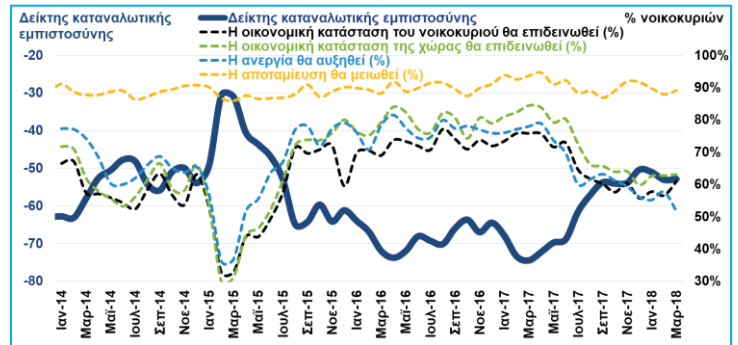
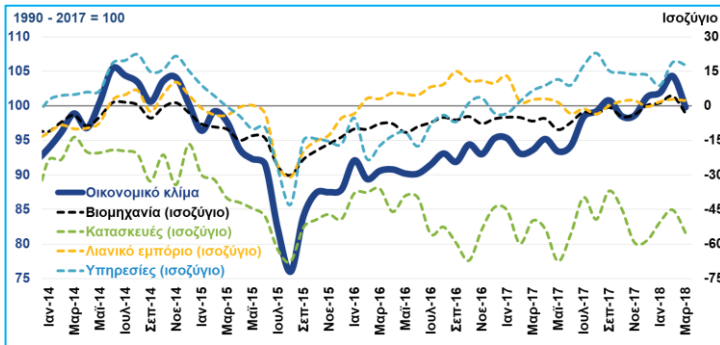
(ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2017, IOBE-DG ECFIN, Μαρ. 2018)

Η ανάπτυξη το 2017 (+1,4% έναντι πρόβλεψης για +1,6% στον Κρατικό Προϋπολογισμό 2018 και αρχικής πρόβλεψης +2,7%) έκλεισε με επιτάχυνση των επενδύσεων και με την εξωτερική ζήτηση να στηρίζει ουσιαστικά την εγχώρια παραγωγή.

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΛΙΑΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2017, IOBE-DG ECFIN, Μαρ. 2018)

Η ανάκαμψη των λιανικών πωλήσεων τον Δεκέμβριο του 2017 περιόρισε την απώλεια για το 4ο τρίμηνο του έτους στο -0,5%, με την ιδιωτική κατανάλωση να σημειώνει πτώση -1% και οριακή άνοδο (+0,1%) στο σύνολο του έτους.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

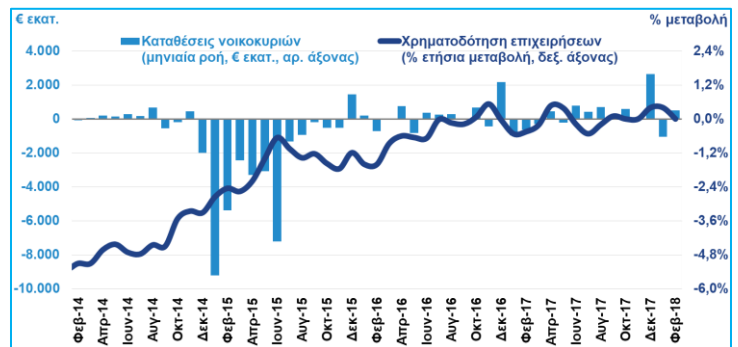
(IOBE-DG ECFIN, Μαρ. 2018)

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος υποχώρησε αισθητά τον Μάρτιο του 2018 (στις 99,8 μονάδες από 104,3 τον προηγούμενο μήνα), έπειτα από σημαντική άνοδο το τελευταίο τρίμηνο του 2017 και τους δύο πρώτους μήνες του 2018, με την επιδείνωση να προέρχεται κυρίως από τις επιχειρηματικές προσδοκίες στη μεταποίηση, ακολουθώντας τις εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(IOBE-DG ECFIN, Μαρ. 2018)

Η καταναλωτική εμπιστοσύνη παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητη τον Μάρτιο του 2018, με τα νοικοκυριά να εμφανίζονται περισσότερο αισιόδοξα αναφορικά με την εξέλιξη της ανεργίας, την ώρα που οι εκτιμήσεις τους για την οικονομική τους κατάσταση και τη γενικότερη οικονομική κατάσταση επιδεινώνεται.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ (PMI) ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

(Markit, Μαρ. 2018)

Ο Δείκτης PMI στη μεταποίηση υποχώρησε (στις 55 μονάδες από 56,1 τον προηγούμενο μήνα), με το ρυθμό αύξησης της παραγωγής και των νέων παραγγελιών να μετριάζεται. Ωστόσο, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώνονται σε καλύτερο επίπεδο σε σύγκριση με πέρυσι, ενώ η δημιουργία θέσεων εργασίας στον τομέα ενισχύεται σημαντικά.

ΡΟΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

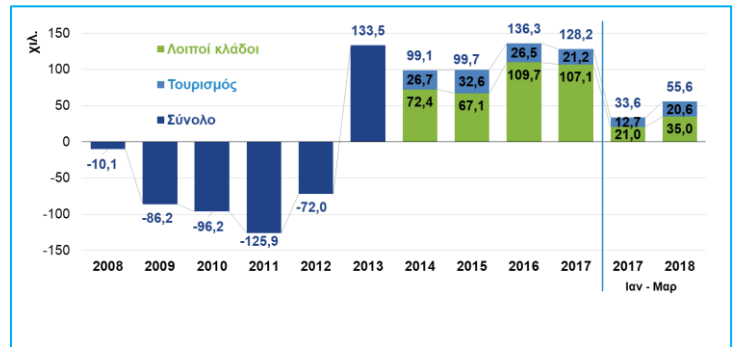
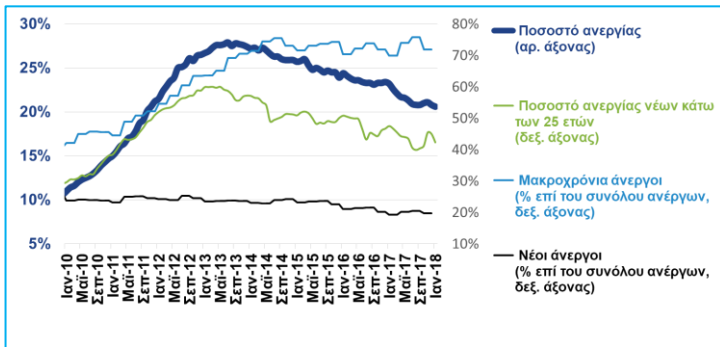
(Τράπεζα της Ελλάδος, Φεβ. 2018)

Από το φθινόπωρο του 2017 ο ρυθμός χρηματοδότησης των επιχειρήσεων παρουσιάζει οριακές μεταβολές (+0% τον Φεβ. 2018) καταδεικνύοντας ότι η απομόχλευση δανείων έχει τερματιστεί, χωρίς όμως ακόμα να έχει διαμορφωθεί μια σταθερή θετική τάση. Παράλληλα, οι καταθέσεις των νοικοκυριών (+€505 εκατ. τον Φεβ. 2018) έχουν σταθεροποιηθεί.

Απασχόληση, τιμές, αμοιβές

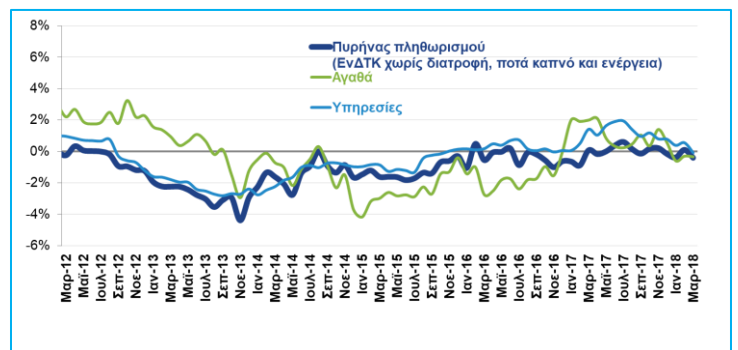
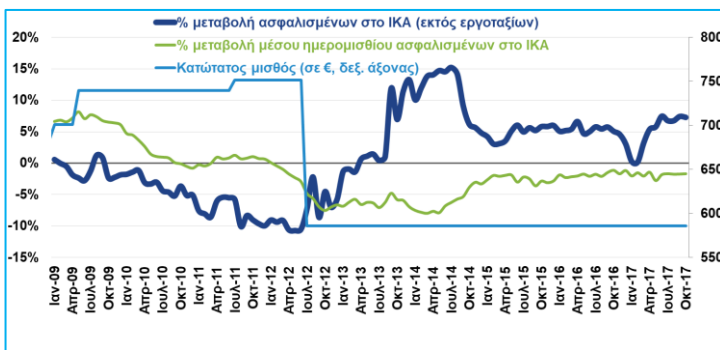

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (ΕΠΟΧΙΚΑ ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ) (ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2018)

Ο ρυθμός μείωσης της ανεργίας επιταχύνθηκε το 1^ο οκτάμηνο του 2017, κυρίως λόγω της ανόδου του τουρισμού και των ενεργών πολιτικών απασχόλησης του ΟΑΕΔ. Τους επόμενους μήνες επιβραδύνθηκε (20,6 τον Ιαν 2018) ακολουθώντας την εποχικότητα των προηγούμενων ετών.

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΡΟΩΝ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΡΓΑΝΗ, Μαρ. 2018)

Οι καθαρές προσλήψεις εμφάνισαν σημαντική άνοδο τον Μάρτιο του 2018 (55.494, έναντι 38.517 το Μάρτιο του 2017), ως αποτέλεσμα κυρίως της αύξησης της απασχόλησης σε κλάδους και επαγγέλματα που σχετίζονται με τον τουρισμό και το λιανικό εμπόριο. Κατά το 1^ο τρίμηνο του 2018 οι καθαρές προσλήψεις ανήλθαν σε 55,6 χιλ., έναντι 33,6 χιλ. το 1^ο τρίμηνο του 2017.

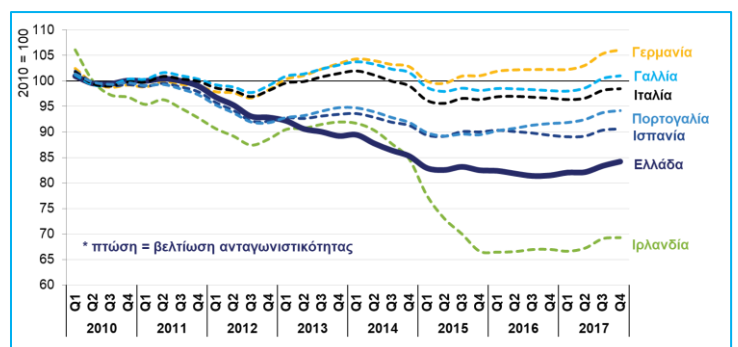
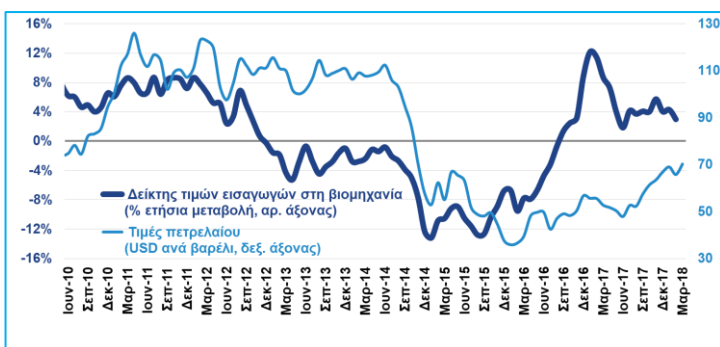

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΙΣΘΟΙ (% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΙΚΑ, Οκτ. 2017)

Ο αριθμός των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ αυξάνεται από τον Απρίλιο του 2013, ενδεχομένως λόγω και της μετατόπισης από αδήλωτη σε επίσημη απασχόληση. Ο ρυθμός αύξησης υποχώρησε τον Ιαν. 2017 αλλά ανέκαμψε τον Μάρτιο, ενώ οι μέσες αποδοχές συνεχίζουν να υποχωρούν.

ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΑΓΑΘΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΟΜΙΚΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ (ΕΛΣΤΑΤ, Μαρ. 2018)

Ο πληθωρισμός κινήθηκε σε αρνητικό έδαφος τον Μάρτιο 2018 (-0,2%), με την επίδραση της αύξησης των έμμεσων φόρων να εξασθενεί. Ο Μάρτιος είναι ο 2^{ος} μήνας το 2018 με αρνητικό πληθωρισμό (-0,1% συνολικά το 1^ο τρίμηνο).

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2018, Bloomberg, Μαρ. 2018)

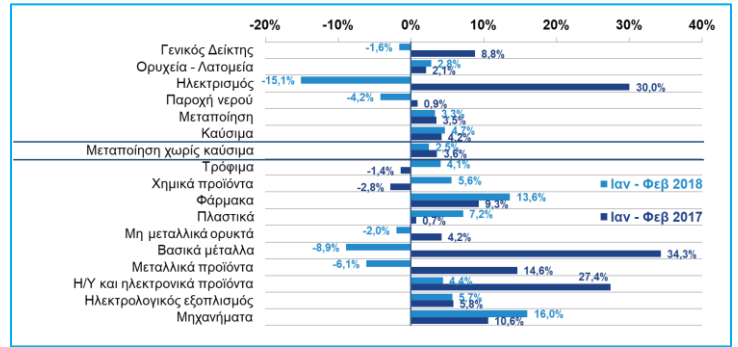
Μετά από σχεδόν 4 έτη αρνητικής μεταβολής, ο δείκτης τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία αυξάνεται από τον Σεπτέμβριο του 2016 (+4% τον Μάρτιο 2017), ενώ οι τιμές πετρελαίου κινούνται ανοδικά από τον Ιούνιο του 2017.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΙΜΩΝ – ΚΟΣΤΟΥΣ: ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ (Eurostat, Δ' 3μηνο 2017)

Οι μεταρρυθμίσεις που προωθήθηκαν τα τελευταία χρόνια έχουν συμβάλει στην ανάκτηση σημαντικού μέρους της ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας. Ωστόσο, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας δείχνει να αντιστρέφεται από το 4ο τρίμηνο του 2016 και μετά.

Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες

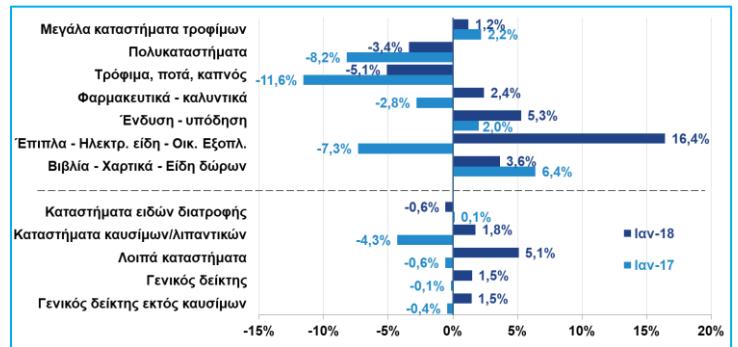
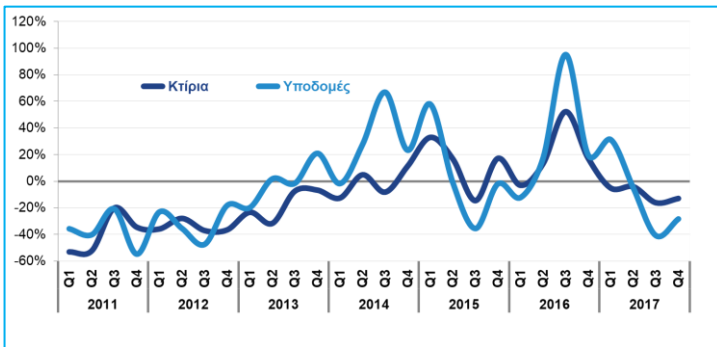

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2018)

Η κάμψη των προσδοκιών στη βιομηχανία επιβεβαιώθηκε με τα στοιχεία του δείκτη βιομηχανικής παραγωγής στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών, ο οποίος, έπειτα από 7 συνεχόμενους μήνες θετικής μεταβολής, σημείωσε κάμψη -1% τον Φεβρουάριο του 2018, έναντι αύξησης +5,8% τον αντίστοιχο μήνα του 2017 και +3,1% συνολικά το 2017.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2018)

Κατά το διάστημα Ιαν – Φεβ 2018, η παραγωγή στη μεταποίηση, πλην της διύλισης πετρελαίου, εμφανίζει αύξηση +2,5%, με τους περισσότερους κλάδους να κινούνται ανοδικά. Η αυξημένη εξωτερική ζήτηση επηρεάζει προς το παρόν θετικά την παραγωγή στη μεταποίηση, η οποία, ενδεχομένως, να επιβραδυνθεί το επόμενο διάστημα, καθώς θα μετριάζονται διεθνώς οι υψηλοί ρυθμοί αύξησης του 4^{ου} τριμήνου 2017.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

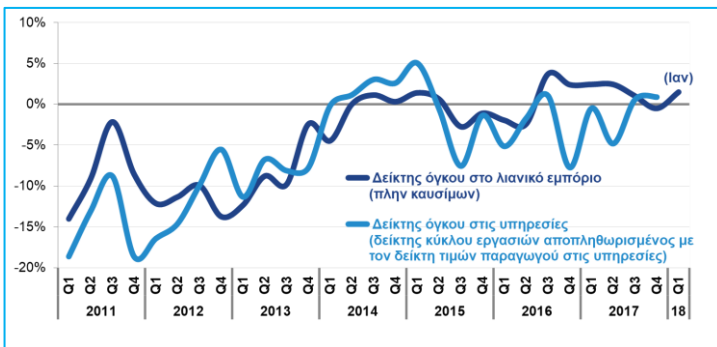
(% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2017)

Παρά την υποχώρηση του δείκτη παραγωγής το 2017 (-14,6%) έπειτα από τρία συνεχόμενα έτη θετικής μεταβολής (+15,5% το 2014, +3,1% το 2015 και +22,9% το 2016), στοιχεία που αποτυπώνουν την ολοκλήρωση ορισμένων μεγάλων έργων οδικών αξόνων, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα όπως μετρείται με βάση τις εκδοθείσες άδειες σε m3 παρουσιάζει σημάδια ανάκαμψης (+19,4% το 2017 και +41,7% τον Ιανουάριο του 2018).

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

(% μεταβολή ανά κατηγορία καταστημάτων, ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2018)

Ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσιμών αυξήθηκε κατά +1,5% τον Ιανουάριο του 2018 (έναντι υποχώρησης -0,4% τον Ιανουάριο του 2017), επιβεβαιώνοντας τις προσδοκίες στον κλάδο του λιανικού εμπορίου, οι οποίες, παρά τη μικρή κάμψη του Μαρτίου του 2018, κινούνται σε θετικό έδαφος.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Δ' 3μηνο 2017, ΕΛΣΤΑΤ, Ιαν. 2018)

Η άνοδος του τουρισμού συνέβαλλε στην ανάκαμψη του όγκου πωλήσεων στον τομέα των υπηρεσιών το 3^ο και το 4^ο τρίμηνο του 2017, ενώ οι λιανικές πωλήσεις παρουσιάζουν ανάκαμψη από τον Δεκέμβριο του 2017, μετά από την πώση κατά το διάστημα Σεπ-Νοε 2017 (-1,7%) .

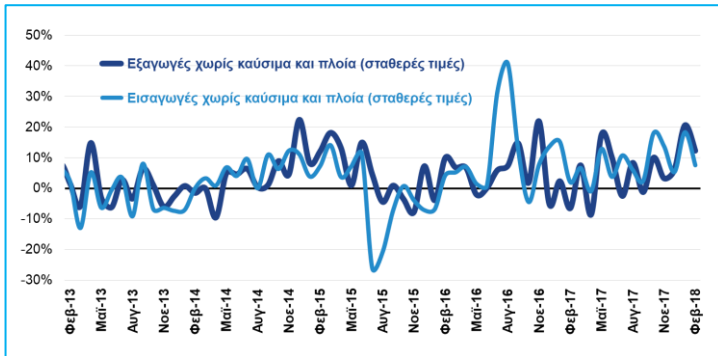
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

(ΕΛΣΤΑΤ, Δ' 3μηνο 2017)

Οι κλάδοι που συνέβαλλαν στην αύξηση του κύκλου εργασιών στις υπηρεσίες το 2017 ήταν κυρίως οι δραστηριότητες σχετικές με την απασχόληση, η παροχή συμβουλών διαχείρισης και οι κλάδοι νομικών και λογιστικών δραστηριοτήτων.

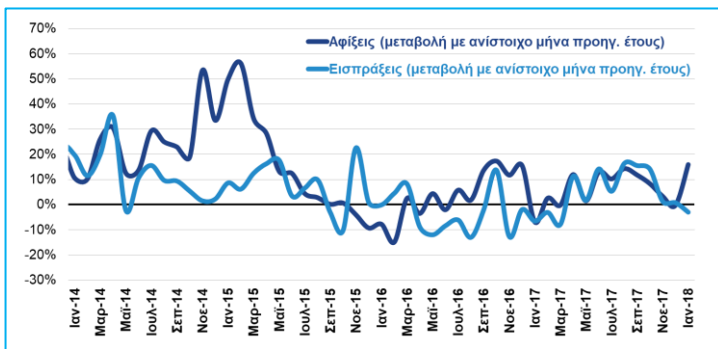
Εξαγωγές, τουρισμός

ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΠΛΟΙΑ

(ΕΛΣΤΑΤ, Φεβ. 2018)

Η ισχυρή ανάκαμψη της διεθνούς οικονομίας εξακολουθεί προς το παρόν να ευνοεί τις ελληνικές εξαγωγές αγαθών πλην καυσίμων και πλοίων, οι οποίες συνέχισαν να αυξάνονται τον Φεβρουάριο του 2018 (+13,4% σε αξία και +12,3% σε όγκο).

ΑΦΙΞΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ

(ΤτΕ, Ιαν. 2018)

Ο κύκλος εργασιών στον τουρισμό συνέχισε να κινείται σε θετικό έδαφος (+7,1% το 4ο τρίμηνο του 2017 και +9,9% συνολικά το 2017), ως αποτέλεσμα της ανοδικής πορείας των αφίξεων. Οι καθαρές εισπράξεις από ταξιδιωτικές υπηρεσίες δεν μεταβλήθηκαν σημαντικά τον Ιανουάριο του 2018, παρά τη σημαντική άνοδο κατά +16% των αφίξεων.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

(ΤτΕ, Ιαν. 2018, Διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων: COSCO, Μαρ. 2018)

Η σταδιακή αποκατάσταση των εισπράξεων από μεταφορές (+11,3% τον Ιανουάριο του 2018, επιπλέον αύξησης +16,9% το 2017) καταδεικνύει ότι οι μεγάλες αναταράξεις που δημιούργησαν τα capital controls στη ναυτιλία εξομαλύνονται σταδιακά.

Ομάδες προϊόντων	Ιαν – Φεβ		%Δ
(€ εκατ.)	2017	2018	
Αγροτικά προϊόντα	819,4	969,3	18,3%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	621,8	682,6	9,8%
Ποτά – καπνός	89,8	90,6	0,9%
Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά	107,9	196,1	81,8%
Πρώτες ύλες	210,2	231,2	10,0%
Καύσιμα	1.364,8	1.581,5	15,9%
Βιομηχανικά προϊόντα	1.775,6	2.083,7	17,4%
Χημικά	458,2	510,9	11,5%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη	636,3	793,8	24,7%
Μηχανήματα	383,1	437,6	14,2%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	298,0	341,4	14,6%
Άλλα	83,9	85,0	1,3%
Σύνολο	4.253,9	4.950,7	16,4%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	2.889,1	3.369,2	16,6%

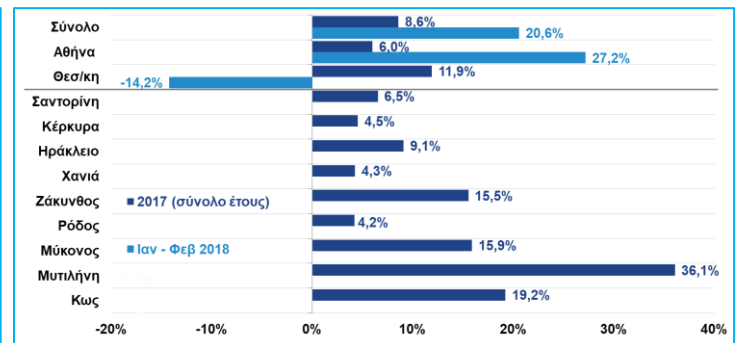
Πρόσθετη ανάλυση:

Σύνολο έτους:	2016	2017	%Δ
Μεταποιημένα προϊόντα	15.548,3	16.858,7	8,4%
εκ των οποίων: τρόφιμα/ποτά	3.141,4	3.261,2	3,8%
Πρώτες ύλες & ακατέργαστα	3.132,0	3.198,3	2,1%
εκ των οποίων: αγροτικά	2.038,3	1.889,4	-7,3%

ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Φεβ. 2018)

Οι συνολικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά +16,4% το διάστημα Ιαν – Φεβ 2018, με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να σημειώνονται στα λάδια (+81,8%) και τα βιομηχανικά προϊόντα (+17,4%), ιδίως τα βιομηχανικά είδη ταξινομημένα κατά πρώτη ύλη (+24,7%) και τα μηχανήματα (+14,5%).

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ

(ΣΕΤΕ, Φεβ. 2018)

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις αυξήθηκαν κατά +20,6% το διάστημα Ιαν – Φεβ 2018, επιπλέον αύξησης +8,6% το 2017. Το 2017 η κίνηση σε κλασσικούς τουριστικούς προορισμούς ήταν ιδιαίτερα αυξημένη, ενώ στην Κω και στη Μυτιλήνη, η πτωτική πορεία του 2016, κυρίως λόγω του προσφυγικού ζητήματος, αντιστράφηκε πλήρως το 2017.

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€368 δις.
67% συνόλου*

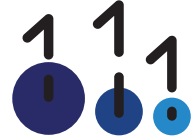
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€60 δις.
51% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€62 δις.
43% συνόλου*

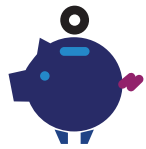
ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€2,4 δις. **
30% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
190.000
11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€4,8 δις.
20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,1 δις.
20% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€0,8 δις.
29% συνόλου****

* 20.500 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2015 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
T: +32 (0) 2 662 26 85
E: kdiamantouros@sev.org.gr

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

